

დროშა

ბამონის ყოველ დღე ორშაბათს გარდა.

ფასი განცხადებისა: სტრიქონზე რვა ვაჭი განცხადება მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზე.
თუ საქართველო მოიხრებოდა, რედაქცია ვადასწორებს და შეამოკლებს დასახელებას, რომელიც უნდა იქნას დაუბეჭდველ წერილებს რედაქცია ვერ დაუბეჭდვს ავტორს.
Объявленія изъ Россіи, Царства Польскаго и за границы принимаются только въ центъ конторы объявл. Л. Метцль, Москва, Петровка, № 6.
ცალკე ნომერი «დროშისა» ღირს 5 კაპეიკი.

„დროშის“ რედაქცია—სასახლის ქუჩაზე, დ. სა-
რაჯოვის სახლში.
ხელის-მოწერა მიიღება თბილისში, რედაქციაშივე;
ქუთაისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარეშე
მცხოვრებთათვის ადრესი: Въ Тифлисъ, въ Редак-
цію „Дрошнѣ“.
ფასი: წლით 9 მ., 11 თვით 8 მ., 50 კ.; 10 თვით—
8 მ.; 9 თვით—7 მ. 50 კ.; 8 თვით—7 მ.; 7 თვით—
6 მ. 6 თვით—5 მ.; 5 თვით—4 მ. 50 კ.; 4 თვით—4
მ.; 3 თვ.—3 მ.; 2 თვ.—2 მ.; 1 თ.—1 მ.

დღესასწაულის გამო: ხვალ, პარასკევს, გაზეთი არ გამოვა.

მიიღება ხელის-მოწერა გაზეთს „დროშაზედ“

1885 წლისათვის

თბილისში — „დროშის“ რედაქციაში; ქუთაისში — ძმ. ჭილაძეების
წიგნის მაღაზიაში; ბათუმში — მოსე ნათაძესთან; თელავში — ვანო როს-
ტომაშვილთან; ზორში — აბალო თეთაევთან.
დაწვრილებით პირობები გაზეთის სათაურშია.

თბილისი, დეკემბრის 6-ს.
მოსკოვის სამოსამართლო პალატის
ხალაში სწარმოებს ეხლა საქმე, რო-
მელიც თან-და-თან თვალწინ გვიშ-
ლის სურათებს ჩვენის მამონის თაყ-
ვანის მცემელი ცხოვრებისას. მიწრე-
ბულ ქალაქს სკოპინში არსებობდა
საქალაქო ბანკი, რომელსაც ერთად
ერთ უფროსად და გამგებლად ჰყვან-
და ყოველად ძლიერი, მაგრამ ყოვე-
ლად უმეცარი კაცი. ეს კაცი ეხლა
ბრალდებულთა სკამზედა ჰზის და გვერ-
დით უსხედან თავის თანამონაწილნი,
რომელნიც ისე უთქმელად ბსრულბ-
დენ მისს ბრძანებას, თუნდ ეს ბრძა-
ნება უკანონო ყოფილიყო, როგორც
ვერ შეასრულებს დისციპლინაში გაწერ-
თნილი საღდათიცუ ბრძანებას თავის
დენერლისას. ამ ბანკმა მიიღო სხვა-და-
სხვა მიწრეებულ კურსებშიდამ თერთ-
მეტ მილიონზედ მეტი ფული „შესა-
ნახავად“ და ეხლა, იმის შემდეგ რაც
რიკოვმა ცალის ხელით ხეკვა და ხე-
კვა ამ ბანკის კასიდა და მეორე ხე-
ლით ხარჯა ცალკე ზომანზედ მეტად

განცხრომითს ცხოვრებაზედ, ცალკე
„სულის მოსანანიებლად“ და „ქალა-
ქის გასამშენებლად“ თავშესაფარ
სახლების და ყაზარმების აშენებანზედ.
ეს ბანკი გაკოტრებულია და მის გამ-
გებელთ ბრალდებით ყოველგვარი და-
ნაშაულობა, რაც ბანკის გამგებელთ
შეუძლიანთ ჩაიდინონ.
მართლაც, არავითარს სიყალბეს,
არავითარს გაიძვარებას აღარ ერი-
დებოდენ რიკოვი და მისნი ყურ-მოკ-
რილნი ყმანი, ოლონდ ერთხელ ჩა-
დენილი ბოროტ-მოქმედება როგორმე
დამალათ და თან-და-თან უფრო-და-
უფრო იფლებოდენ სხვა-და-სხვა ბო-
როტ-მოქმედებაში. დიდი ხანი იყო,
რაც ბანკი გაკოტრებულად უნდა ჩაეთ-
ვალათ, მაგრამ ყალბი ანგარიშების
და ყალბი თამასუქების წყალობით მთე-
ლი ათი წლის განმავლობაში უხ-
ვად მოდიოდა „შესანახავად“ ფული
იმ კუთხეებშიდამ, სადაც სკოპინის ბან-
კისაგან დაპირებული მეტი პროცენ-
ტი თვალებს უხვევდა უმეცარ ხალხს.
იგი ჰგზავნიდა ამ შორეულ ბანკ-

„დროშის“ ძველკონი, დეკემბ. 6-ს
სამოქმედო მუშაობაზედ ჩვენში
უკანა და წინა მხარეზე
(წერილი მეორე)
მეფე ირაკლი ღმინობდა სოფელ
შოტორში, — ამბობს ერთი ხალხური
გადმოცემა და თანამხლებელნი მისნი
სადღეგრძელოებში იყვნენ გართულ-
ნიო. სხვათა შორის საფე ჯიხვი მია-
წოდეს თურმე ერთ მხლებელთაგანს
თუშა და სთხოვეს, რომ შეესვა მეფის
სადღეგრძელო. „მეფეთა დიდებულთა,
შენა სწყალობდე მეფე მრეკლესა,
ჩამოილოცა თუში, ნუ უმრავლებ
ძეთა და ნუცუცამოთულებ ერთსა.“
მხლებელნი განრისხებულიყვნენ — მე-
ფეს კი ღმობიერად ეთქვა: — „არა
უშავს-რა, ეპატრება — თუშა და ბრი-
ყვიაო.“ — „ჰო, მე ბრიყვარ, მეფე,
შენ ჰყვიან და კიდევ ამიტომ გაუ-
ბოძე წინამხარე ბებურიანთ და მანა-

ძეთა.“ სწორედ ამ შოტორიდან და-
სავლეთის მხრივ იწყობა წინა-მხარეცა
და უკანა-მხარეც, რომელნიც ერთმან-
ეთისაგან იყოფიან ცივის მთებით.
მშენებელი წინა-მხარე, დასავლეთით
შერამის ხევით გაყოფილი შიდა ძახე-
თისაგან, დასცქერის დინჯ ალაზანს,
უკანა-მხარე კი, დასავლეთით ჩაილუ-
რის ხევით განსაზღვრული გარე ძახე-
თისაგან, დასცქერის მდ. იორს.
ხემოხსენებული გადმოცემა მოვიყვა-
ნე იმიტომ, რომ, ირაკლის დროს
სახავს ხალხი სათემო წეს-წყობილების
თუ დარღვევის მაზნად არა, შესუს-
ტების მიზნად მაინც. ხალხი ამბობს,
რომ ეს კუთხე მაშინ გადაიქცა საბა-
ტანოდაო. ბებურიანთ და მანაძეთ
აქ მიზიყის მოურაენი — ანდრონიკა-
შვილებიც დართვიან, მეგრე ახხანი
და აბაშიძენიც. მიწა, ტყე, წყალი
კერძო საკუთრების საჭად გამხდარა...
ამ საუკუნის დასაწყისში და, თუ გნე-
ბავთ, სულ ამ ათისა და ოცის წლის
წინადაც, სახემწიფო მამულები ურიგ-

ში ფულს მხოლოდ იმის იმედით,
რომ რაკი ამ ბანკს მთავრობისაგან
დამტკიცებული წესდება აქვს, სიყალ-
ბე და სიავკაცე იქ არ მოხერხდე-
ბაო.
თუმცა მთელი სკოპინის ქალაქი,
მთელი რიანანის გუბერნია და შო-
გიერთნი მალაღ წოდების პირნიც მოს-
კოვში და პეტერბურგში შესყიდულნი
ჰყავდა რიკოვის უბრალო თამასუქების
განაღლებისა და „ბექშიშების“ წყალო-
ბით, მაგრამ ათასში ერთი ჩნდებოდა
იმისთანა, რომელიც ჰხედავდა ამ ბანკ-
ზედ ჩამოშარებული ფარდის ახდას
და საქმის გარემოების გამოაშკარავე-
ბას. მაგრამ იგი რიკოვის ჯაშუშებს
ვერ დამალებოდა და თუ დამართე-
ბოდა რამე, თავის გულწრფელობის-
თვის უნდა დაებრალბინა. ჩვენი ცხოვ-
რება ისეა მოწყობილი, რომ თუ ვის-
მე თავის თანამდებობა ძვირად უღირს,
უნდა ევეროს ათას ვისმე, უნდა ყვე-
ლასხელში შემაცქერალი იყოს, ყველას
ამოსი. მა რიკოვის ყველგან იმისთანა
დამოკიდებულება ჰქონდა, რომ თავის
მოწინააღმდეგეს ზღვის უფსკრულშია
კი მოჰანახედა და სამაგიეროს გადაუხ-
დიდა: ან სამსახურიდამ დაათხოვნიებ-
და, ან თამასუქს აღარ გაუწაღებდა,
ან იხმარდა ერთ-ერთ სხვა საშუალე-
ბას, რომელნიც უხვდა ჰქონდა ხელ-
ში თავის თანამემამულეთა ყურ-მოკ-
რილობის წყალობით.

ამ გვარად რიკოვი, ნამდვილი წარ-
მომადგენელი იმ ტიპისა, რომელიც
ქველმოქმედებას და ცარცვა-გლეჯას
ერთად ათავსებს, ბრძანებლობდა,
ჰხვეკდა, თავშესაფარებსა და ყაზარ-
დებოდათ სხვა-და-სხვა გვარის წარმო-
მადგენელთ, გავლენიან პირებს და
თავადებს. მდ. მტისის ზემოდ შირა-
ლეთამდის მთელი მხარე ჰმოწმობს
ამას... ჩვენმა მემამულეებმა მაშინ
ბევრი მამული იშოვეს და მაშინვე
მიეჩვიენ მიწების დაგირავებას...
მართის სიტყვით, ჩვენს დრო-
ში სხვათა შორის „ჩუქებას“ და
„დაჩემებას“ ძალიან აურევ-დაურევია
წესები საერო მფლობელობისა. ეს
ორივე ელემენტი — ნელ-ნელა არლ-
ვევს და აპობს ამ ქორმას მფლობე-
ბელობისას.
ამ სამწუხარო მოვლენას არ გა-
დარჩენია უკანამხარეც, სადაც სათე-
მო მფლობელობა ქვა-კუთხედს შედ-
გენს გლეხ-კაცის ყოფა-ცხოვრებისას.
შველანზე მოზრდილი სოფელი ვახლავთ
აქ ჰშიმითი ოთხას კომლამდე მცხოვ-
რებლებით. ჯერ შიგ სოფელშივე
ყველა უხანს თავისი ვენახები საერ-
თო ღობით აქეთ შემოზღუდული —
თუ გატყდა ღობე ყველა თავის გასა-

მებს აშენებდა და იმაზედ კი არა
ჰუქრობდა, რამდენის ქვრივ-ბრის
ფული, მისდამი შესანახავად მიწოდ-
ბილი, იფლანგებოდა ამ გვარ „ოპე-
რაციების“ დროს. მხლა, ამ ქვრივ-
ობერთ თავიანთ მანათხედ მართო
10—20 კაპ. უნდა ირფუნან, მხო-
ლოდ იმიტომ რომ რიკოვი ყოველად
ძლიერი იყო და ძლიერებთან დაკავში-
რების მოხერხება იცოდა.
შინაური ძროხინა
= მართული წარმოდგენილამ, რომც
მელიც გასულს პარასკევს იყო გამარ-
თული ადგილობრივ ჭრანსიელების სა-
ქველ-მოქმედო საზოგადოების სასარ-
გებლოდ, დარჩა წმინდა შემოსავალი
563 მან. 95 კაპ.
= პატივცემულს ჩვენს ისტორიკოსს
ბ. დიმ. ბაქრაძეს, რომელიც
თავის რედაქტორობით ჰხვეკდას მა-
ხუშტის ისტორიას, განუზრახავს ამ
გამოცემისათვის ავტორის სურათის
შოვნა. ამ აზრით წერილი მიუწერია
მოსკოვში ერთის მწერლობის მოყვა-
რსათვის, რომელსაც ბევრი უძებნია
იქ თვით იმ სახლში, სადა მახუშტი
სცხოვრობდა, იმის მემკვიდრესთანაც,
მაგრამ ვერსად ვერ უბოვია. საბა-
სტოხან ორბელიანის სურათი პეტერ-
ბურგში იპოვეს, მეცნიერებთა აკადე-
მიაში და შესაძლებელია, რომ მახუშ-
ტის სურათიც პეტერბურგშივე შენა-
ხულიყოს. „შველგან მოგსძებნი პე-
ტერბურგშია ცა, იმედია, აღმოჩნდე-

დევარს ჰლობავს — მეგრე გარემო სახ-
ნავი მიწები მარა გზამდე იმ თავითვე
უსაბლნიათ და დღესაც ესაბლისა მი-
წებად იწოდებიან — თუმცა ეხლა გა-
საბლავ ბევრს კიდევ დაფიწყებია. ბევრ
ხნიერს კაცს შეგზვდი აქ, რომელნიც
პირდაპირ მეტყოდენ ხოლმე, რომ
თორმეტ წელიწადში ერთხელ ვსაბ-
ლავლით ბეგანბალის და მარა გზის
ზემოდ მიწებსაო. ამათი თქმით, რამ-
დენიც ჰამითში ოჯახის თავი კაცი
იყო, იმდენ ნაწილად ვსაბლავლით ამ
მიწებსაო. ოჯახის უფროსს ახალ-
გასაბლავმდის გაყიდვაც შეეძლო, და
გირავებაც ამ წილში ნარკებ მიწებისა
ურწყობის გამო აქაუთ მიწას არ
აპატრებენ, მაგრამ ავკარგი კი მოი-
პოვება მათ შორის — ამ განსხვავებას
გასაბლვის დროს საიმდარიოთი, სა-
კანკეთიას ასწორებდენ ხოლმე. დღეს
ეს საბლის მიწები უფრო შეძლებუ-
ლების ხელში ჩავარდნილა. მდვდლებს
დააკვენს და გარეშე პართაც
ახალი დროის შემოდებული შინა-

ბა სადმეო, სწერს ერთი მწერლობის მოყვარე ჩვენს ისტორიკოსს.

== მთავარ-მმართველს ძავკასიისას თ. ლონდუკო-პორსაკოვს უთხოვნია 100,000 მან. მუსულმანთა კომლობრივ აღსაწერად, რაცა საჭიროა ენლა, რადგანაც საერთო სამხედრო გადასახადი იმათზედაც ვრცელდება. ამ საგნის შესახებ, როგორც რუსუკი ძაღრიერო ამბობს, სამხედრო მინისტრს ცალკე აზრი წარუდგენია სახემწიფო საბჭოსათვის.

== მოგვყავს შოკლედ რამდენიმე ცნობანი მუთათისის სამღვდლოთა კრებაზე გაზ. მწყვმისის მე-23 №-დამ:

„პრებში მობრძანდა ყოვლად სამღვდლო ეპისკოპოსი ბაბრიელი და დაწერილებით მოგლბარაკა სამღვდლოების შეკრებილებას შესახებ საეკლესიო-სამრევლო სკოლების დაარსებისა. ჟოვლად სამღვდლომ განუთარტა კრებას, თუ რა დიდი მნიშვნელობა ექმნება ამ საეკლესიო-სამრევლო სკოლებს წინეობის გავრცელებაზე და დამყარებაზე ხალხში, გამოუტხადა კრებას, რომ მას განსაკუთრებით ყურადღება ექმნება მიტცეული ყველა იმ პირებზე, ვინც იზრუნებს ამისთანა სკოლების დაარსებისათვის.

„მეორე საგანი, რომელზედაც ყოვლად სამღვდლომ კრების ყურადღება მიაქცია, იყო ქართული საეკლესიო გალობის აღდგინება. ჟოვლად სამღვდლომ უთხრა კრებას თბილისში ქართული საეკლესიო გალობის აღდგინებისათვის დაარსებული კომიტეტის მოქმედების ამბავი. მან უთხრა კრებას: „თბილისში არსებობდა ერთი საზოგადო კომიტეტი ქართული გალობის აღდგენისა, რომელიც ზრუნავდა გურული და ქართლური გალობათა კილოს აღდგინებას ნოტებზე გადალებით. მაგრამ აღექსან დრე ევის კოპოსმა მიიღო თავის თავზე ქართ

ური ნასყიდობანიცა აქვს და თუ ვინმე ჩამორთმევას დაუბრებს მამულებისას, მიცემულ ფულის თხოვნას იწყებენ ხოლმე. ისეთი ყრილობა არ მოჰხდებოდა ამ სოფელში, რომ ამ საბლის მიწების ხელმეორე გასაბელაზე არ იყოს ყაყანი, მაგრამ აწინდელ სოფლის ყრილობაში ყოველთვის მოახერხებენ ხოლმე ამ გვარი ყაყანი ერისა აქციონ ხმად უღაბნოსა შინა“. მისაც თვალ-ყური უდევნება ჩვენი ხალხის ყრილობათათვის შენიშნავდა, რომ ერის ყაყანსა და საქმის დაწყობას შუა დიდი საზღვარია... აწინდელი სოფლის მოხელენი ვანონით ხორც-შემსხმელნი ყრილობის წადილებსა—თავიანთ თანამდებობასაც ძლიერ ასდიან და ყრილობისთვის გერ არა სცალიანთ.

სულ სხვა იყო უწინდელი სოფლის ნაცვალი, ანუ ქეება. ჯიმიტის ერთ ამ გვარ ნაცვალზე ნამბობი ხალხის მიერ ცოტაოდნად გავცანობს ამ ტიპს ძველ ბურის მოხელისას: —ნაცვალ ბურის

ლოური კილოს გალობის ნოტებზე გადალება თავისი ხარჯით და იმერული კილოს გალობის აღდგინება ჩვენე შემოგვატოვა. ამაზედ ექსარხოსისაგან მივიღე მე მოწერილობა, რომ აქ ჩვენ ცალკე კომიტეტი აღვირჩიოთ და ჩვენე ვიზრუნოთ იმერული გალობის ნოტებზე გადალებისათვის. მოიფიქრეთ ამ საგანზედ კარგად და დაწინეთ კომიტეტი, რომ ამ საქმეს წაუძღვს და ყველასთვის საგულისგული საქმე აღსრულდეს.“

„ამ შეკრებილებას, განაგრძობს განეთი, სულ ოცი სხვა-და-სხვა კითხვა და საქმე ჰქონდა განსასჯელად და გარდსაწყვეტად. მალობის აღდგინების თაობაზე ბევრი სჯა და ლაპარაკი ჰქონდათ. ამ საქმეზე სჯის დროს მოწოდებული იყო ბ. შილიმონ მორიცი, რომელმაც სამღვდლოებას გამოუტხადა თავისი აზრი გალობის ნოტებზე გადალების შესახებ. პრებამ აღიჩინა ექვსი სამღვდლო პირი კომიტეტის წევრებად ბლოლოჩინის მღვდლის ღვით ღამბაშიძის თავს-მჯღომარეობით და მიანდო მათ ყოველივე ზრუნვა და მეცადინეობა იმერული კილოს გალობის ნოტებზე გადალების შესახებ. მსლა ამ კომიტეტის გამჭირახობა ე არის გალობის საქმე დამოკიდებული. შევლას იმედი აქვს, რომ გალობის საქმე კარგად წავა...“

„შემდეგი კითხვა, ამბობს შემრე გაზეთი, რომელზედაც სჯა ჰქონდა სამღვდლოებას, იყო მომავალი წლის სასწავლებლის ხარჯის აღრიცხვის (смета) დამტკიცება. წინა წლებში თითქმის თორმეტი ათასი მანათი (12,000 მან.) უნდებოდა სასწავლებელს ხარჯად და ასე მტკიცებოდა თითქმის ხარჯიც. მომავლის წლისთვის სასწავლებლის ხარჯად ნაჩვენები იყო თუთხმეტი ათას მანათზე კიდევ ცოტა მეტი (15,000 მ.) აი, რისთვის ემატებოდა ეს ხარჯი მომავალ წელში. წინედ ჩვენს სასწავლებელში ზედამხედველს გარდა თითქმის

ჰქონდა მან გაძლიერებული ოჯახიც და ბევრი ძმები-მისწულებიცა, მითხრეს — მაგრამ ენლა რო რძლებმა სათავრო გაიჩინეს, მაშინ ვის შეეძლო ესაო? ბურის ორმა რძალმა თურმე ერთი კალა თითონ გალწეს, იმრომესო და სალამოზე გაათავეს და საკუთრებად შენახვა დააპარესო. ბური სალამოთი მხლებლებით დაბრუნდა შინაო და რძლების ამბავი რომ შეიტყო, იმწამს შევყარა მთელი უბანი, მერე დინჯად მივიდა გათავებულ ბურზედ და დაუწყო მას შეუბრალებლიე ნიხით ღობეში თუ ჯაგებში გადაყრა, მინამ სულ არ მიფანტ-მოფანტაო. როგორ თუ რძალმა საკუთრება გაიჩინოს, ბარემ ყველა ოჯახი შეიღებმა ცეცხლზე წყალი დავსხათ და ეხლავ გავიყარეთო. შენ - ჩემობა ოჯახში არავინ გაბედოს ჩემს სამოხელოში. მჯახში ყველა საერთოაო — ვეროდა გაბრახებული ნაცვალიო.

მსლა სათემო პრინციპზე ამენებული სოფელი, ოჯახობა იმლება... ს. ჯიმიტის, საბლი - მიწების ქეემოდ,

მასწავლებლებად სემინარიაში კურს-შესრულებულნი იყენენ. ამ სემინარიელებს ჯამაგირიც ნაკლები ეძლეოდათ. ხოლო ბოლოს დროს, როდესაც აკადემიაში კურს-შესრულებულნი გამარაგლდენ, მოითხოვეს, რომ ოთხ-კლასიან სასწავლებლებშიაც აკადემიაში კურს-შესრულებულნი დაწინიულიყენენ მასწავლებლად. აკადემიელები ჯამაგირებსაც, რასაკვირველია, ბეგრს ეთხოვენ.

„მუთათისის სასულიერო სასწავლებელში ოთხი კლასის მაგიერ თუთხმეტი კლასი არის. ამ კლასებში ოთხ კლასს გარდა ყველა კლასები სამღვდლოების შესანახავია. მოსამზადებელ და სასწავლებლის პარალელურ კლასებში სამღვდლოებას მასწავლებლებად ჰყავდა სემინარიელები. შტატის ჯამაგირით სემინარიელებიც კმაყოფილნი იყენენ და სამღვდლოებაც, მაგრამ ენლა თხოვლობენ, რომ პარალელურ განყოფილებაშიაც აკადემიელები დანიშნონ და სამღვდლოებას წინადადება აღევენ, რომ სამღვდლოების დეპუტატებსაც ენლა სამღვდლოება გერ დღესაც სასწავლებლისათვის იხდის ყოველ წელს თორმეტ ათას მანათს. სემინარიის გასახსნელად ხაზინიდან მიღებული შემწობიდან შეაქვს ნახევარი, ე. ი. ოც-და-ხუთი ათასი მანათი (25,000 მ.). ამის გამო სრულებით აღარ შეუძლია სამღვდლოებას, რომ კიდევ რაიმე ხარჯი მოიმატოს. პრებამ დაადგინა ამ კითხვაზე შემდეგი განჩენი: ეთხოვოს მის მალალ ყოვლად-უსამღვდლოებას საქართველოს ექსარხოსს არხივისკოპოსს პავლეს, რომ მოხედოს ჩვენს უკიდურესს სიღარიბეს და სრული შემწობის მიღებადმდე ხაზინიდან, მოგვეცეს ნება პარალელურ განყოფილებებში და მოსამზადებელ კლასებში სემინარიელები დარჩენ მას-

ჰქონდათ სათემო დიდი მინდორი „ბადაური“. ამ მინდორზე ყოველ წელს სათიბსაც ჰყოფდამდენ, საძოვრადაც ამას ხმარობდენ და კიდევ იმდენი რჩებოდა, რომ ვისაც ჰსურდა და რამდენიც, იმდენს მოჰხანამდა; მაგრამ ერთმა გავლენიანმა პირმა თავისთვის შემოაყარდინა. დიდი დავა ჰქონდათ ანაზე ჯიმიტელებს... მსლა ცოტა რამ-ღა დარჩათ აქ იმათ სათემოდ. მსლა სოფელს იმაზე აქვს ხოლმე სჯა, რომ ეს სათემოდ დარჩომილი და საბლის მიწებიც სულ დაიყონ...“

ს. ჯიმიტის მინდორი წინა აქვს და ტყე უკან. უკანასკნელ დროში, როცა სახნავი შესცოტავებიათ, ტყეში ახლები გაუჩნებიათ. მაგრამ აქ შესანიშნავი ის არის, რომ დღესაც ბევრი ახლ სათემოდ არის დარჩომილი. მომხდარა ეს ასე: ტყეში გაჩნებოდა ახლს რვა და ათი წელიწადი კი მოსავალი მოჰყავს, შემდეგ კი წყლით ირეცხება და უნაყოფიერდება— მაშინ გამჩნები თავს თუ დაწებებს, მიწა სა-

წავლებლად. ღა თუ მიუცილებელია აკადემიელის დანიშნვა, იმათაც სემინარიელის ჯამაგირი დაეწინიოსო.

== „ნოვ. ობოზ.“ სიტყვათ, ერთს ს:ფრანკეთის სავაჭრო ამს.ნავობას დაუწყვია მატყელის უაღვა სხვა-და-სხვა მატყელის პატრონთაგან. ფასს ბეჭდად უფრო მეტს იძლევა ეს კამპანია, ვადრე ადგილობრივი კაჭკაი სომხებია და თავის ხარჯითა მაროაჟს მალაზიებს იმ ადგილებში, საცა მატყელის წარმოება უფრო გავრცელებულია, რათა ამ მალაზიებში გროვებოდაც ყველა მატყელის პატრონთაგან მათი საქონელი კამპანიისათვის ერთბაშად მისაყიდვად. ვინც იცის, რა ზარალს აძლევენ მატყელებს წვილ წვილი კაჭკაი, რომელნიც სოფელ-სოფელ დადიან და ცოტ-ცოტაობით ვიდულობენ მატყელს, დატეხანსმება, რომ ამ ტყეა მალაზიების დამართვა სწორედ საგებლობას მოუტანს მატყელის შეპატრონეთა. მაგრამ არ უნდა დავივიწყოთ, რომ იმ ტყეს მდიდას კამპანიას, როგორც შემოსესკეუდი კამპანია, შეუძლიან უცებ შემოფანტოს წვილი და ღარიბი მატყელები დიდას ფასების ძლევიტ და მეტე თავად გაპატონდეს და ისეთი მასხანდა და ფასი დასდოს მატყელს, როგორც თავად მოუფა ახრად.

ამისათვის სასურველია, რომ ამ კამპანიას გარდა, სხვა კამპანიებიც გაჩნდენ შეტუქედ და ქვეყნას ადვილად მოწოდების სენი.

== ხვენი ქალაქის გამგეობამ როგორც იქნა მოათავსა თბილისში წყლის გაუყანის საქმე. ცხანსიელი ინჟინერი ა. დიუმონა დასთანხმებულა გამგეობისაგან წარდგენილს შემდეგს პირობებზე: წყლის გაუყანა დაუჯდება ქალაქს 1,300,000 ჟანგი, ამ ჯამადამ 2% ე. ი. 26,000 ჟან მიეცემა დიუმონს, თეჰათონ-კი 2 1/2% თხოვლობდა; გზის ხარჯად 10,000 ჟანკის მიეკრ, რომელსაც დიუმონი ითხოვდა, უნდა მიეცეს

თემოდა რჩება. ხოლო თუ უნდა, რომ საკუთრებად იქონიოს, უნდა შეაბატონოს და მაშინ ხელს არავინ ახლებს. აქედამ ადვილად მიჰხვდებით სათემო მიწის შეპატონების ან სხვა რაიმე გაცეთების აღათსაც. თუ შეაბატიე სათემო მიწა—არ გართმევენ იმას იქამდის, მინამ შენ დანახარჯს არ აიყენებ. იერის-ხეობაში ხშირად სათემოდ მინდორში კაობს გააზრობს ხოლმე რამდენიმე კომლი და ხენას მიპყაუს ხელს. ამაზე ისინი არავის ეკითხებ და დარწმუნებული არიან, რომ ამ არავინ შეეცილება, მინამ თავის ზარალს არ აიყენებენ— თუ ამაზედ საჩივარი შესდგა, აწინდელი სოფლის „სულიცა“ კი არ არღვეს ამ პრინციპს.

ჯიმიტის გარდა უკან-მხარეში ორი დიდი სოფელიც არის სათემო მფლობელობით: მანდაურა და ქაკაბეი. მს ორიც სოფლები ამ საუკუნის დასაწყისში ყოველან თარე მობის დროს დაწიოკებული და შემდეგ ისევ აქვე ნელ-ნელა გაშენებულან. სოფელ

7,000 ჰქმნის. ქალაქის რუკას დაუბრუნებია ეს წინადადება გამგეობისა და ამ უკანასკნელს, როგორც „ნოვ. ობ.“ იწოდება, უნდა დაეხმოს ეს მიზანია და დაუმოხმოს, რომელიც ემსახურება თბილისისა და მის შემოგარენს გამოსაშვსა და სარეზერვუარო.

— გზა. „კავკასიის“ სურამელი კორპორაციის უნივერსიტეტი სურამის სიძველეს. სიძველე ჩამოტევა სიძველესა გამო და სურამის ორის უბნის განმარტებას ამ შემთხვევით შეიძლება სხვა უბნებზეც მოქმედება.

ამ დღეებში სურამის ჩასულა ადგილობრივი ბაზარისა ასაკისა კომიტეტისა, რომელმაც უნდა იდგინოს მართლ-მადიდებლის ეკლესიის გადიდებისათვის, მაგრამ რითა გადასწავლა შეეძლოს, ვერა და ვერა.

ამ თვის 3-ს იქნება ქაჩის მოქმედება, იწოდება კორპორაციის, ერთ ადამიანის თხოვნი.

თავი განაჩინონ, როგორც „ნობათ“-ში დაბეჭდილი ბიბლიოგრაფიული წერილი, აგრეთვე ბ. ი. ბოლის „საბაასო“-ს და გადასწავითონ: ა) რამდენად საუფლებიანად უარ-ჰყოფს უკანასკნელი პირველსა და ბ) რა უფლებით აძლევს ბ. ი. ბოლი „მედილი თაგის თაგის უბანში“ უბანში, როგორც „ნობათ“-ს სახელი, აგრეთვე ჩემი. პირველივე დადგინება ამ პირთა დაბეჭდილ უნდა იქმნეს თქვენს პატივცემულს განეთს „როგორ“-ში.

თქვენი პატივისმცემელი ანდრ. ლუღაძე

(რედაქტორი-გამომცემელი ურბანის „ნობათ“-სა) ქრისტიანობისთვის 4-ს.

რუხეთი

1882 წლის მისში შერეულის პირობის ძალით მსმალეთს დაედვა ვალად 802,500,000 ზრანკი—სამხედრო დაკმაყოფილება რუსეთისა გასულის ომიანობის გამო. ამ ვალის გადასახდელად მსმალეთის მთავრობამ გადასწავითა, რუსეთის თანხმობით გადასდეს ყოველს წელს 350,000 ოსმ. ლირა, ამ პირობის ძალით მომავალს წელს რუსეთის მთავრობა მიიღებს 2,975,000 მან.

ზოსტისა და ტელეგრაფის უმაღლესმა სამმართველომ შეიმუშავა ახალი წესდება ღებებების გაგზავნის თაობაზე. ახლის წესდების ძალით 1) ყველა საფოსტო უწყებათა მიერ იქნება უფლება სამსახურის შესახების ღებებთა უფასოდ გაგზავნისა; 2) სხენებულის უფლებებით შეუძლიანთ ისარგებლონ საფოსტო დაწესებულებათა უფროსებმა მხოლოდ მიუცილებელის საჭიროების დროს და ამას-

ენც რამდენსაც ისურვებდა, იმდენს შემოიზღუდავდა თურმე. მართმა წეთს, მიწის სიუხვის გამო, არ ეცილებოდნენ. სამოცი წლის გადაცილებულნი მოხუცნი მიაშობდნენ, რომ მათ ხსენაში ძაბებთში სამოციოდ კომლი იყო და გაუსაბუნად, გაუმიჯნავდ, ვისაც რამდენი ჰქონდა შემოფარგლული, ისე უდავოდ ექიროა ეს სოფლის ახლო-მხლო. მხოლოდ სოფლის განაპირები იყო სათემო სამოციოდ. დიდ-ძალი საქონელიც ჰყოლიათ მაშინ—ოჯახი არ იყო, სამოცი კამეჩი არა ჰყოლიდათ, იტყვიან ხოლმე მომსწრენი—ოჯახებიც ისეთი დიდი, რომ თითო ასი სულისაგან შესდგებოდა. მხლაც საქონლის მოშენებას ძალიან მისდევდნენ კაკაბელნი, მაგრამ დიდ ოჯახებს ათამდის ძლივლა მოსთვლით—ესენი დღესაც შეძლებულნი არიან, რადგან სათემო მინდორში ოჯახობით შრომა არის სარგებლიანი და ზედმეტყველებული. თითო მათგანი ათათს და თორმეტ-თორმეტ ბუჩქანს იხდის

თანავე უნდა ეცადონ, რაც შეიძლება მარტივად იქმნას შედგენილი ტელეგრაფი. 3) შინაგან კორესპონდენციის კერძო ტელეგრაფების გადაცემის დროს, საფოსტო დაწესებულებებში შესაძლებელად მოკითხვამდის ანუ ფოსტით და ან ესტაფეტით გასაგზავნად წინადადება შემოღებულ იქმნას შემდეგი წესი: ა) თუ კერძო ტელეგრაფი გადაეცემა შესაძლებელად ადგილობრივ საფოსტო დაწესებულებას, მენახვისთვის ფული არ უნდა გადახდეს, რადგან ამიერიდამ ტელეგრაფისა და ფოსტის დაწესებულებანი შეადგენენ ერთს უწყებას; ბ) თუ რომ კერძო ტელეგრაფი უნდა გაიგზავნოს ფოსტით ან ესტაფეტით ისეთს მხარეს, საითაც ტელეგრაფი არ არის გაყვანილი, ამ შემთხვევაში, ფოსტით გაგზავნისათვის ტელეგრაფიზე გადახდება 7 კაპ, (თუნდ ეს ტელეგრაფი იმ ფოსტის დაწესებულებაშია უნდა იქმნას შენახული, სადაც მეორე ამგვარი დაწესებულება გაგზავნის), ესტაფეტით გაგზავნის დროს, თუ ტელეგრაფის ფასი მანათზე ნაკლებია, ტელეგრაფი გაიგზავნება და დაწინაურნი ხარჯი აღრესაც გადახდება, თუ მანათზე მეტი ღირს ტელეგრაფი, მაშინ ის დაუბრუნდება გამგზავნელს მიზეზის ახსნით; 4) ხალხთა შორის კორესპონდენციების კერძო ტელეგრაფების გადაცემაზე იგივე წესები იქმნება, რა წესებიც შინაგან კორესპონდენციების ტელეგრაფებზეა. 5) იმ ადგილებში, სადაც არ არსებობს ტელეგრაფის სტანციები, ტელეგრაფები მიღებულ უნდა იქმნენ საფოსტო დაწესებულებებში და აქედამ გადაცემული იმ დაწესებულებაში, საიდანაც გაყვანილია ტელეგრაფი, რომ აქედამ დანიშნულს ადგილზე იქმნას გაგზავნილი. ეს წესები ამ წლის დეკემბრის თვიდან არიან შემოღებულნი.

საქიმიო დეპარტამენტის დირექტორი

საკომლოს, მხლა დაჩემებული მამულები არავეისვის ჩამოურთმევიათ, მაგრამ, იმათ გარდა, ზოგი დასაბლულიც არის და უფრო მომეტებული ნაწილი მინდვრისა სათემოა, სადაც ვისაც რამდენი უნდა, იმდენს მოჰხნავს. სათემოც საერთოდ აქეთ ხოლმე—ყოველ-წლით ერთ აღნავს და, სიკოტაგის გამო, გათიბვის დროს საბლებით ყველას თავის წილს მიუზომევენ ხოლმე გასათიბად. წილი მუშა კაცზეა დადებული.

შანდაურზედაც ისევე ითქმის, რაც ძაბებთზე ვთქვი...

როგორც ძაბებთი, ისე შანდაურა მხირად მოილაპარაკებს ხოლმე გარშემო და სოფლის ახლო მიწების ჩამორთმევაზე ყველასაგან და გასაბლავზე ვადით. ხოლო დანარჩენთ შესახებ გადასწავით ხოლმე, რომ ისინი სათემოდ დარჩენი, მაგრამ მენახნენი ათასნაირ ხმებსა ჰყრიან და ხელს უშლიან ხალხს, რადგან სოფლის ახლო-მხლო რაც კი მიწებია, იმათ უჭირავთ...

რის განკარგულებით რუსეთში აღიბულ-იქმნა კარანტინები, დადგან მურობაში ხოლო რა მთისა...

ტელეგრაფები

(„ხრდილოეთის სასტანტისი“)

კამარბურში დღეს დღის 4-ს საათზე სამის საათის მოლაპარაკების შემდეგ ნათუცთ გამოიტანეს განჩინება სარა ბეგერის მკვლელობის შესახებ. დამანაშველ არიან ცნობილნი: მირონოვიჩი—გაცხარების დროს მკვლელობის მოხდენაში, სემენოვისა—მკვლელობის დაფარვაში, 300 მანათამდის გაფლანგვაში, ავკაცობაში და ხეთჯარ ქერდობაში, მაგრამ ყველა ამ დანაშაულობას ჭკუაზედ შემცდარობის გამო სრადიოდა, ბეზაკი—მკვლელობის დაფარვაში, გაფლანგვაში, ბოროტ-მოქმედებაში და ორს ქერდობაში. ამ ბრანდეების გამო სასამართლომ დაადგინა: მირონოვიჩს და ბეზაკს ყოველზე დირსება ჩამოერთავს. მირონოვიჩი გაიგზავნოს კატორგაში შვიდის წლით, და ბეზაკი ციმბირის განაკიდე ადგილებში დასასახლებლად: სემენოვისა გაამართლეს.

გაზეთები იწერებიან, რომ მამავლის წლის დამდეგიდამ, სასმელების კომისიის შრომათა მიხედვით, წინადადება შემოღებულ იქმნას ზომები სასმელების ვაჭრობის წარმატებისათვის სოფლებში და დაბებში.

პარიში. ჭრანციელებმა მიიწიეს

ჭარმოზისაგან, საიდანაც განდევნეს საქონელს აქ ყველგან, რამდენიც გინდა, იმდენს შეინახე. შრილობა გადასწავით ხოლმე მარტო: ლორი როდის შევიდეს ნაყარობებში, ძროხა—ნასიმინდრებში, ხოლო ვისი რამდენი, ამას არავეინ ჰკითხულობს, რადგან ვინც მეტ საქონელს იყოლიებს, ის მდიდრად ითვლება და ხარჯსაც ბევრს ეწევა.

საცა საერო მიწის მფლობელობა, იქ ხალხის ყრილობანი უფრო განცხოველებულნი არიან დღესაც—სასოფლო კაცები მეტი არიან—დიდი და მდიდარი ოჯახები ბევრი. შინაშარში, საცა მოსაშობილა ეს ჭორმა—მცირე გუნდს ხალხისა და ღებებენ თუ ჰნახამ; ამას, სოფლისთვი თავეამოდებულ გლეხს ვერ შეხედები—მდიდარ ოჯახებს ძალიან იშვიათად და ხალხს, სილარბის გარდა, დაზარალებულსაც ატყობ...

ქაქრო.

ნეს ჩინელები. ორასი კაცი დაიჭრა და მოკვდა.
 მადრი. გორდონმა ააფეთქა აჯანყებულთაგან დაჭერილი სიმაგრე ომბერმანი. გორდონი კარგს მდგომარეობაშია.

ც მ ო ბ ა ნ ი

საავადმყოფოს დირექტორი ბენი შპრინგში ამით აცხადებს, რომ ქ. თბილისის მოქალაქეთა მიერ გარეშე მოსიარულე ავადმყოფთათვის დაარსებულს საავადმყოფოში 1866 წლის აპრილის 4-ის მოსაგონებლად შემოღებული არის მცხოვრებთა შეღავათისათვის ღამისათვის მორიგად ყოფნა ბბ. ექიმთა და ბებიათა.

ამიყვანი:

არსთინიანი, ორშაბათობით, ხუთშაბათობით და კვირაობით.

ქორონა, სამშაბათობით და შაბათობით.

გული-შარსაღანოვი, ოთხშაბათობით და პარასკეობით.

ბამიყვი:

შილჩაქოვისა, სამშაბათობით.

ბამინოვისა, ორშაბათობით, და პარასკეობით.

სტაშანოვისა, ოთხშაბათობით და შაბათობით.

ლომონისა, ხუთშაბათობით და კვირაობით.

გაზანდა

ხორაგისა, რომელიც იყიდება თბილისის ბაზრებში, ლუქებში და ხელდახელ 1 ლექსობრიდამ 16 ლექსობრიდამ 1885 წ.

გამომცხვარი ზური რუკეთის ფუქილისა — 1 გიბ. 5 კ.

აჭაურის ფუქილისა: შირკის ხარისხისა — 1 გ. 2 1/2

მეორისა — 1 გ. 2 კ.

იმავე ფუქილ. თორნიში გამომცხვარი: შირკული ხარისხისა — 1 გ. 4 1/2

მეორისა — 1 გ. 3 კ.

მესამისა — 1 გ. 2 1/2

ჭვარის-მამი ზური:

შირკული ხარის. ლავაში 1 გ. 4 1/2

მეორის ხარის. ლავაში 1 გ. 3 1/2

მესამისა — 1 გ. 3 კ.

ძვარის სორცო:

შირკულის ხარისხისა — 1 გ. 7 კ.

მეორისა — 1 გ. 6 კ.

სუვი — 1 გ. 14 კ.

ცხვრის სორცო — 1 გ. 7 კ.

ღორის სორცო:

შირკულის ხარისხისა — 1 გ. 7 კ.

მეორისა — 1 გ. 6 კ.

ჩინის ზეა

თბილისიდან ბათუმიკენ მიდის 8 საათზედ და 31 წამ. დილით

თბილისიდან მარტო სამშურად მიდის 3 საათ. და 11 წამ. შუადღის უკან.

თბილისიდან ბაქოსკენ 10 საათზედ და 45 წამ. დილით.

(სამშაბათობით და შაბათობით სანქარო 10 ს. 58 წ. დამ.)

ქუთაისიდან თბილისისკენ 12 საათ. და 25 წამ. შუადღ. უკან.

ქუთაისიდან ბათუმისა და ფოთისკენ

5 საათზედ და 20 წამ. შუადღის უკან.

ბათუმიდან თბილისისკენ 8 საათ. დილით.

ფოთიდან თბილისისკენ 8 საათ. და 45 წამ. დილით.

ფოთიდან ბათუმიდამ მომავალი თბილისში შემოდის

10 საათზედ და 25 წამ. ღამით.

მარტო სამშურად მომავალი თბილისში შემოდის

8 საათზედ დილით

ბაქოდამ მომავალი შემოდის თბილისში

2 საათ. და 30 წამ. შუადღის უკან.

(სამშაბათობით და შაბათობით სანქარო 7 ს. 53 წ. დამ.)

განცხადებანი

ოღვინიამ მოსულს გასწავლემულს ძალს მუსიკისას, შტარხის მეთოდით სურს მისცეს ვაკუთილები.

ადრესი: „კლუბის“ სასტუმრო. (4—2)

რეკლამები

ქართული წერილობის, სახმარებელი მოგებაზედ დღიდანთან, ისევედ ბრიტანოვის წიგნის მალაზიაში და სარქისოვისაში. შასი რეველისა (ორ-თაბან ნახევარი, ყლის გარდა) ერთი შაურთი. (5—1)

ინგლისის მადანია

Maison de confiance

მეადარეთ ჩენი ჩაი	მოსკოვის ჩაი
1 შ. 10 კ.	1 შ. 40 კ.
— 1—20	— 1—60
— 1—40	— 1—80
— 1—60	— 2—
— 1—80	— 2—50

საგუთესო 2—, 3—

იქვე ისევედ სხვა საქანული: თორეები, რეველები, კარტები, ჭურჭელი, ჩაიდნები, გასაღებები, დანები, კოვსები, ტაბები, ვალები, ქაღალდი, შოკოლადი, კაგა, განფეტები, მურაბები, მანკისა, უნაჭრები, გლეხგაწინდები—კაცისა და ქალისა, ხელ-სახოცები, მაკინტოშის კალენგარი—სულ ვეკლავთ 25-დამ 50 შროტებით უფრო იაფად, ვიდრე სხვა რომელსავე მაღაზიაში.

ვინც ქაღაქს გარედამ 25 მანეთადამ 1,000 მანეთადამ საქანულს გამოიწერს, გასაგზავნს ანაფურს არ იხდის. (100—51)

შურნალი „ნობათი“-ს გამომცემი 1885 წელში.
 (წელიწადი მეორე)
 საყოველთაო ყრმათა საკითხავი სურათებიანი ქურნალი

პედაგოგიურის ნაწილის დამატებით—შობებელთა და აღმზრდელთათვის—მომავალს 1885 წელში გამოვა იმავე პროგრამით, მიმართულებითა და სიგრცით, როგორათაც 1884 წ.

შურნალზე ხელის-მოწერა. წლიური ფასი ქურნალი „ნობათი“-სა—ქალაქში დარჩებით და გარეშე გავზავნით, დარჩა იგივე, ე. ი. ოთხი მან. მარტო ნახევარი წლის ხელის-მოწერა არ მიიღება. ცალკე ნომერი ღირს ათი შაური.

საფლოს მასწავლებელთ შეუძლიათ გამოგზავნონ: თავ-და-პირველად ორი მან. და დანარჩენი ორი მანათიც—მანსში. რომელთაც ამ რიგად ხელის-მოწერა ჰსურთ, პირ-და-პირ რედაქციას უნდა მიმართონ.

ხელის-მოწერა მიიღება: თბილისში—ქურნალი „ნობათი“-ს რედაქციაში, ალექსანდროვის ბაღთან, ხანის გვერდით, თუმანიშვილების სახლში № 7 და შევერდოვის წიგნის სააგენტოში. ქუთაისში—მმ. შილაძეების წიგნის მაღაზიაში. ბორში—მკ. შურცელაძესთან და თელავში—ივ როსტომაშვილთან.

შოსტის ადრესი: Тифлисъ, въ редакцію грузинскаго педагогическаго журнала „Ноб а т и“.

(5—3) რედაქტორი-გამომცემელი ა. ს. ლულაძე.

ახლად გასწილი საწუობი
 პური სპირტის
 და
 დაწმენდილი არაყისა

კანტონა ვლადიკავკაზის სენატო-ტროიციკის არაყის ქარხნისა შთამოკვლობითი სახატო მოქალაქეთა ივანე ადამის ძის შორამოვისა და დავით ადამის ძის სარაჯოვისა ამით აცხადებს, რომ ოქტომბრის 1-დამ გაისწის სანარდო საწუობი პურის სპირტისა და დაწმენდილი არაყისა ქ. თბილისში, თამაშოვის ქარხანაში, ვრევის მოედანზედ, აქვლავს კანტონის გვერდით.

საწუობა არის მკაცრად გური სპირტი: კოჭინისა, ლავისა, ლიკორისა და აბსოლუტური ალკოჰოლი; ვრეტეკ არაყები: დაწმენდილი, სასუფრო, დისტილატი და სამეფო არაყი საგუთესო თვისებისა. სპირტი და დაწმენდილი არაყი ამ საწუობისა ისევედ თვით დამოში, დ. სარაჯოვის დიდს ახალს სახლში და ვოკელ თბილისელ ცნობილ გაჭრებთან. ჭურჭელი კრთ-ვედროიანია, 1/2 ვედროიანი, 1/10, 1/16, 1/20, და 1/40 ვედროიანი, ეტაპით და საწუობის ბეჭდით. ადრესი: „Владикавказский Свято-Троицкий вино-курный заводъ изъ Тифлискаго оптоваго склада“. ამავე ადგილებში გაყიდება სპირტი და არაყები წვილ-წვილად 3 ვედრომდე 1, 1/2, და 1/4 ვედროიანი ჭურჭლათ საწუობის ფასზედ:

ფასები საზოგადოდ ზომიერია; შემოკვეთილს სპირტს და არაყებს საწუობი თითონ ჩაბარებს შემოკვეთელს მოცემულად ადრესით.

ქაღაქს—გარეშელ უნდა თავიანთი მოთხოვნალებს შემდეგის ადრესით გამოგზავნონ:

Въ Тифлисъ, въ оптовой складъ хлѣбнаго спирта Ив. Ад. Поракова и Дав. Зах. Сараджева, на Эриванской площади, №1.

საკლავის უსო

რომლებითაც შეიძლება წერა სულ მსხვილ, უსუფთო ქაღალდზე. ერთადერთი სააგენტო ინგლისის მაღაზია. იქვე აუარებელი სხვა-და-სხვა გური ვალმები უოკელის (ხელისათვის) — 25% იაფად, ვიდრე სხვაგან. იქვე: მუანის, ქაღალდი, კანკრები, რეველები, ლაქი, კანხანაში, პენალი, ვალები, ბუმბუნიკები, შოტ-სიგარები, აბოლები, რამები, მკრატლები, სამართებლები, სანთელი, საღვინე, ცანკები ჭურჭლის სწმედად (ბოჩასი) თუთკუფისათვის, პატარა საღვინე იატაკისათვის, ვაინკები, ტანტები, სავარძლები, სარკები, სავარძლები, ბეზმენი, ზარები, ბინოკლები რუფეტები, ვატრამასები, მზის-სახათები, კოპასები, ტერმომეტრები, მეწვეები, ნემსები, მაგნიტები, სვისტოკი, პომოჩი, ქამრები, სარტულები, შრობები, სამრობები, კრანები, ფილტრები, შროტები, თავისა; ტანისამოსისა, ცხენისა და შატენტიანი მაკინტოშები, კრავები, საეპილა ქაღალდი ვატრ-კლოზეტისათვის და სხვ. და სხვ. პატაუკი—20 კ. (100—25)